ZAKON O BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA REPUBLIKE SRPSKE ("Sl. glasnik RS", br. 63/2011 i 111/2021)

ZAKON O BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 63/2011 i 111/2021)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se upravljanje bezbjednošću saobraćaja, osnivanje, rad i nadležnosti Savjeta za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske i Agencije za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske, izrada strateških dokumenata, finansiranje i praćenje bezbjednosti saobraćaja, saobraćajna signalizacija i oprema puta, procedure nezavisne revizije projekata izgradnje javnih puteva i nezavisne provjere postojećih javnih puteva u pogledu bezbjednosti i sticanje licenci, identifikacija i sanacija opasnih mjesta na putevima, dubinska analiza saobraćajnih nezgoda, saobraćajna pravila, posebne mjere bezbjednosti, obaveze u slučaju saobraćajne nezgode, organizovanje sportskih i drugih priredbi na putevima, rad stanica za tehničke preglede vozila, nadzor i kaznene odredbe.

Član 2

(1) Republički organi uprave i institucije nadležne i odgovorne za stanje bezbjednosti saobraćaja su Ministarstvo saobraćaja i veza (u daljem tekstu: Ministarstvo), Ministarstvo unutrašnjih poslova (u

daljem tekstu: MUP), Ministarstvo prosvjete i kulture, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, Agencija za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija), Zavod za obrazovanje odraslih (u daljem tekstu: Zavod), Republička uprava za inspekcijske poslove, Automoto savez Republike Srpske, javna preduzeća kojima je povjereno upravljanje putnom mrežom, te organi jedinica lokalne samouprave.

(2) Jedinice lokalne samouprave na svom području nadležne su za organizovanje i regulisanje saobraćaja, kao i kontrolu stanja i održavanja puteva kojima upravljaju, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme puta na način da se osigura bezbjedno i nesmetano odvijanje saobraćaja, da otklanjaju sve nedostatke usljed kojih na nekim mjestima dolazi do saobraćajnih nezgoda i druge poslove propisane zakonom.

(3) Jedinice lokalne samouprave dužne su da u skladu sa odredbama zakona donesu propise o bezbjednosti saobraćaja na putevima na području jedinice lokalne samouprave.

(4) Prije donošenja propisa iz stava 3. ovog člana jedinica lokalne samouprave dužna je da pribavi mišljenje Agencije.

Član 3

Savjet za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) i Agencija imaju za cilj unapređenje svih aspekata bezbjednosti saobraćaja, kroz praćenje i razmjenu evidencija i podataka o stanju u saobraćaju, a u saradnji sa svim institucijama uključenim u praćenje bezbjednosti i upravljanje saobraćajem.

Član 4

(1) Učesnik u saobraćaj u je dužan da se na putu ponaša na način kojim neće ometati, povrijediti ili ugroziti druge učesnike, kao i da preduzme sve potrebne mjere radi izbjegavanja opasnih situacija nastalih nepropisnim ponašanjem drugih učesnika u saobraćaju.

(2) Učesnicima u saobraćaju zabranjeno je da ometaju saobraćaj, oštećuju put i putne objekte, oštećuju i otuđuju saobraćajnu signalizaciju i opremu puta.

(3) U slučaju oštećenja puta i putnih objekata, te oštećenja i otuđenja saobraćajne signalizacije i opreme puta, MUP je obavezan da obavijesti organ nadležan za upravljanje, održavanje i zaštitu puta i preduzme mjere iz svoje nadležnosti na otkrivanju počinilaca tih djela.

Član 5

Putevi namijenjeni za saobraćaj grade se tako da omogućuju bezbjedan i nesmetan saobraćaj i da ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima, a privredna društva, javne službe i drugi organi kojima je povjereno održavanje javnih puteva obavezni su da ih održavaju tako da na njima u svim uslovima može da se odvija bezbjedan i nesmetan saobraćaj, te da trajno kontrolišu stanje i održavanje javnih puteva, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme puta, radi bezbjednog i nesmetanog odvijanja saobraćaja.

Član 6

(1) Republički organi uprave, nadležni organi jedinica lokalne samouprave ili ovlašćene institucije mogu da ograniče ili zabrane saobraćaj na putevima pod uslovima propisanim zakonom, a u svrhu sprečavanja ili otklanjanja opasnosti za učesnike u saobraćaju sprečavanja ili otklanjanja oštećenja puta ili izvođenja radova na putu.

(2) Ograničenje, odnosno zabrana saobraćaja mora biti saopštena učesnicima u saobraćaju odgovarajućim saobraćajnim znacima, posredstvom sredstava javnog informisanja ili na drugi pogodan način.

Član 7

Obrazovne ustanove, organizacije, privredna društva i druga pravna ili fizička lica koja osposobljavaju kandidate za vozače motornih vozila izvode obuku na način koji obezbjeđuje da kandidati nauče i usvoje pravila saobraćaja na putevima i etiku u saobraćaju ovladaju tehnikom upravljanja motornim vozilom i steknu ostalo znanje i vještine potrebne za bezbjedno učestvovanje u saobraćaju na putevima.

Član 8

Pravna ili fizička lica i drugi organi koji posjeduju vlastita motorna vozila dužni su obezbijediti da vozač njihovog motornog vozila ispunjava propisane zdravstvene i druge uslove za bezbjedno upravljanje motornim vozilom i njihovu tehničku ispravnost, te da vozilo posjeduje propisane uređaje i opremu.

Član 9

(1) Pravna ili fizička lica u slučaju da proizvode, održavaju popravljaju ili prepravljaju vozila i puštaju u saobraćaj vozila, uređaje, rezervne dijelove i opremu za vozila dužna su da vozila, uređaje, dijelove i opremu proizvode, puštaju u saobraćaj, održavaju odnosno popravljaju prema uslovima propisanim za bezbjedno učestvovanje vozila u saobraćaju na putevima.

(2) Pojedinačno proizvedena, prepravljana ili u većem obimu popravljana vozila prije puštanja u saobraćaj moraju biti sertifikovana u ovlašćenoj organizaciji koja obavlja sertifikovanje vozila.

II - UPRAVLjANjE BEZBJEDNOŠĆU SAOBRAĆAJA

1. Savjet za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske

Član 10

(1) U cilju podsticanja preventivnih i drugih aktivnosti u oblasti bezbjednosti saobraćaja, ostvarivanja koordinacije i saradnje uključenih subjekata osniva se Savjet kao savjetodavno tijelo Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada).

(2) Za obavljanje aktivnosti iz stava 1. ovog člana jedinice lokalne samouprave dužne su formirati svoja savjetodavna tijela za bezbjednost saobraćaja.

Član 11

(1) Zadaci Savjeta su:

a) razmatranje pitanja iz oblasti bezbjednosti saobraćaja,

b) predlaganje mjera za unapređenje bezbjednosti saobraćaja,

v) davanje mišljenja na strateške dokumente,

g) iniciranje donošenja i učestvovanje u izradi zakonskih i drugih akata,

d) davanje mišljenja na programe, planove rada i izvještaje Agencije i

đ) ostvarivanje i podsticanje koordinacije i saradnje između republičkih organa uprave i drugih tijela u bezbjednosti saobraćaja.

(2) Savjetodavna tijela za bezbjednost saobraćaja jedinica lokalne samouprave zadatke iz stava 1. ovog člana obavljaju na svom području.

Član 12

(1) Članove Savjeta imenuje Vlada iz reda stručnjaka iz oblasti drumskog saobraćaja, nadležnih ministarstava i drugih republičkih organa, uprava i institucija vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti polova.

(2) Tehničkoadministrativne poslove Savjeta obavlja Agencija.

(3) Rad Savjeta se finansira iz sredstava namijenjenih za rad Agencije.

(4) Broj članova, način imenovanja predsjednika, djelokrug i način rada Savjeta uređuju se pravilnikom koji donosi ministar saobraćaja i veza (u daljem tekstu: ministar).

2. Agencija za bezbjednost saobraćaja Republike Srpske

Član 13

(1) Agencija kao republička upravna organizacija sa svojstvom pravnog lica koje je u sastavu Ministarstva saobraćaja i veza, sa sjedištem u Banjoj Luci, upravlja sistemom bezbjednosti saobraćaja.

(2) Agencijom rukovodi direktor, čiji mandat traje četiri godine.

(3) Agencija podnosi Vladi godišnji izvještaj o radu.

Član 14

Zadaci Agencije su:

a) organizovanje i kontinuirano usavršavanje sistema bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj.

b) podsticanje, podrška i koordinacija rada svih subjekata u sistemu bezbjednosti saobraćaja, a posebno organa uprave Republike Srpske, javnih preduzeća, organa jedinica lokalne samouprave, stručnih i naučnoistraživačkih organizacija i institucija, nevladinih organizacija i drugih zainteresovanih subjekata,

v) promocija bezbjednosti saobraćaja, razvoj i unapređenje teoretskih i praktičnih znanja i ponašanja povezanih sa bezbjednošću saobraćaja,

g) priprema nacrta strateških dokumenata,

d) ocjena i praćenje sprovođenja usvojenih strateških dokumenata, naročito praćenje prelaznih pokazatelja bezbjednosti saobraćaja (indikatora bezbjednosti saobraćaja) i stavova prema bezbjednosti saobraćaja,

đ) pregled i korekcija predloženih strategija, programa i akcionih planova subjekata u sistemu bezbjednosti saobraćaja,

e) priprema nacrta podzakonskih akata, standarda i smjernica koji se tiču bezbjednosti saobraćaja,

ž) finansiranje aktivnosti vezanih za bezbjednost saobraćaja,

z) korišćenje i uvezivanje baza podataka od značaja za bezbjednost saobraćaja u Republici Srpskoj,

i) podrška naučnoistraživačkim institucijama u oblasti bezbjednosti saobraćaja,

j) planiranje, sprovođenje, kontrola i ocjenjivanje medijskih aktivnosti - kampanja u bezbjednosti saobraćaja,

k) licenciranje fizičkih i pravnih lica u smislu čl. 29. i 30. ovog zakona (KZA i K31),

l) izvještavanje Savjeta, odnosno Vlade o identifikovanim problemima u sistemu bezbjednosti saobraćaja, sprovedenim i planiranim mjerama za unapređenje i poboljšanje stanja bezbjednosti saobraćaja i načinu korišćenja sredstava za finansiranje bezbjednosti saobraćaja, najmanje dva puta godišnje,

lj) učešće i organizacija međunarodnih konferencija i skupova u okviru djelokruga rada Agencije,

m) drugi povjereni zadaci.

Član 15

(1) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uređuje se organizacija i djelokrug rada Agencije.

(2) Pravilnik iz stava 1. ovog člana donosi direktor Agencije uz saglasnost Vlade.

3. Strateški dokumenti u oblasti bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj

Član 16

(1) Strategija bezbjednosti drumskog saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Strategija) i Program bezbjednosti drumskog saobraćaja Republike Srpske (u daljem tekstu: Program) predstavljaju dokumente od strateškog značaja za Republiku Srpsku.

(2) Strategiju donosi Narodna skupština Republike Srpske (u daljem tekstu: Narodna skupština) na prijedlog Vlade.

(3) Vlada donosi Program na prijedlog Agencije.

(4) Skupštine jedinica lokalne samouprave donose strategiju i program bezbjednosti drumskog saobraćaja za područje jedinice lokalne samouprave u skladu sa Strategijom i Programom.

Član 17

(1) Strategija sadrži najznačajnija obilježja postojećeg stanja bezbjednosti saobraćaja, predviđanje stanja sistema i stanja bezbjednosti saobraćaja, kao i načine njihovog ostvarivanja, opšte i dugoročne ciljeve, te ključne oblasti rada.

(2) Strategije iz člana 16. st. 2. i 4. izrađuju se za period od 10 godina.

Član 18

(1) Program obavezno sadrži detaljnu analizu postojećeg stanja bezbjednosti saobraćaja, srednjoročne i kratkoročne ciljeve, zadatke i mjere, odgovorne subjekte za sprovođenje zadataka i mjera, rokove za sprovođenje zadataka i mjera, kao i potrebna finansijska sredstva za realizaciju zadataka i mjera.

(2) Program iz člana 16. st. 3. i 4. izrađuje se za period od pet godina.

Član 19

(1) Vlada podnosi Narodnoj skupštini izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja najmanje jednom godišnje i on je javan.

(2) Organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove bezbjednosti drumskog saobraćaja podnosi skupštini jedinice lokalne samouprave, najmanje jednom godišnje, izvještaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na njenom području a na osnovu prethodno dobijenog izvještaja o bezbjednosti saobrćaja na teritoriji jedinice lokalne samouprave sačinjenog od strane organizacione jedinice MUP-a Republike Srpske koja se nalazi na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

4. Praćenje stanja bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj

Član 20

(1) U cilju neprekidnog praćenja stanja bezbjednosti saobraćaja Agencija koristi podatke iz postojećih sistema evidentiranja i praćenja najznačajnijih obilježja bezbjednosti saobraćaja na kojim se zasniva sistem upravljanja bezbjednošću saobraćaja.

(2) Nadležni republički organi uprave i drugi subjekti obavezni su da vode i u kontinuitetu obezbijede Agenciji nesmetan pristup podacima značajnim za bezbjednost saobraćaja.

(3) Podaci iz stava 2. ovog člana koj i se prikupljaj u, evidentiraju, obrađuju i dostavljaju Agenciji moraju biti razvrstani prema polu.

(4) Agencija je dužna da obezbijedi tehničke i sve druge uslove potrebne za kontinuiran pristup, prenos i analizu podataka iz stava 2. ovog člana.

(5) Agencija je dužna da obezbijedi pristup nadležnim organima jedinice lokalne samouprave podacima iz stava 2. ovog člana za područje lokalne samouprave.

(6) Pravilnik o uslovima i načinu prikupljanja, evidentiranja i praćenja podataka propisuje ministar.

Član 21

Agencija je dužna da na osnovu dostavljenih podataka:

a) sačini i dostavi Savjetu i Vladi periodične izvještaje o stanju bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj,

b) organizuje i vrši periodične analize sistema i stanja bezbjednosti saobraćaja,

v) predlaže mjere unapređenja sistema bezbjednosti saobraćaja i prikupljanja podataka i

g) vrši publikovanje podataka od značaja za stanje bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj.

Član 22

(1) Agencija koristi podatke iz sljedećih baza:

a) baza podataka registrovanih vozila,

b) baza podataka stanica za tehnički pregled vozila,

v) baza podataka intenziteta i strukture saobraćaja,

g) baza podataka puteva,

d) baza podataka vozača,

đ) baza podataka autoškola,

e) baza podataka izrečenih sankcija u saobraćaju,

ž) baza podataka saobraćajnih nezgoda,

z) baza podataka povreda nastalih u saobraćajnim nezgodama i

i) baza podataka o obaveznim osiguranjima motornih vozila.

(2) Ako se ukaže potreba, Agencij a je dužna da, pored navedenih baza podataka, uspostavi i druge baze u kojima će se evidentirati i pratiti obilježja bezbjednosti saobraćaja koja nisu navedena u stavu 1. ovog člana.

(3) Podaci iz stava 1. t. d), e), ž) i z) ovog člana razvrstavaju se prema polu.

5. Finansiranje bezbjednosti saobraćaja u Republici Srpskoj

Član 23

(1) Republika Srpska i jedinice lokalne samouprave, u okviru svojih prava i dužnosti, obezbjeđuju sredstva za finansiranje unapređenja bezbjednosti saobraćaja.

(2) Izvori sredstava za finansiranje zadataka Agencije iz člana 14. ovog zakona su iz:

a) budžeta Republike Srpske,

b) donacija, sponzorstava, kreditnih sredstava i

v) ostalih izvora.

Član 24

(1) Sredstva iz člana 23. ovog zakona koriste se za:

a) sprovođenje projekata i aktivnosti definisanih strateškim dokumentima iz člana 16. stav 1. ovog zakona,

b) naučnoistraživački rad u oblasti bezbjednosti saobraćaja i

v) rad Agencije i lokalnih tijela za bezbjednost saobraćaja.

(2) Agencija može sufinansirati program bezbjednosti saobraćaja jedinica lokalne samouprave u skladu sa kriterijumima koje donosi Agencija.

III - PUTEVI

1. Saobraćajna signalizacija i oprema puta

Član 25

(1) Putevi, kao infrastruktura na kojoj se odvija saobraćaj, moraju se projektovati, izgrađivati, opremati i održavati tako da odgovaraju svojoj namjeni i zahtjevima bezbjednosti saobraćaja, a u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima donesenim od strane nadležnih organa.

(2) Javna preduzeća i drugi subjekti kojima je povjereno održavanje javnih puteva odgovorni su za obezbjeđenje uslova za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja.

Član 26

(1) Saobraćajna signalizacija i oprema puta čine sastavni dio puta.

(2) Saobraćajnu signalizaciju čine:

a) vertikalna saobraćajna signalizacija,

b) horizontalna saobraćajna signalizacija,

v) svjetlosna saobraćajna signalizacija i

g) promjenljiva saobraćajna signalizacija.

(3) Opremu puta čini:

a) oprema za označavanje ivica kolovoza,

b) oprema za označavanje vrha saobraćajnog ostrva,

v) oprema, znakovi i oznake za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolovoza,

g) svjetlosni znakovi za označavanje radova, prepreka i oštećenja kolovoza,

d) oprema za vođenje i usmjeravanje saobraćaj a u zoni radova na putu, prepreka i oštećenja kolovoza,

đ) branici i polubranici,

e) saobraćajna ogledala,

ž) zaštitne ograde,

z) ograde protiv zasljepljivanja,

i) ublaživači udara i

j) ostala oprema kao što su brojači saobraćaja, kamere, fiksni mjerači brzine, stanice za praćenje meteorološkoatmosferskih uslova i drugo.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se detaljnije uređuje saobraćajna signalizacija i oprema puta.

Član 27

(1) Saobraćajna signalizacija i oprema puta se postavlja na osnovu Glavnog projekta saobraćajne signalizacije i opreme puta, ako se radi o saobraćajnoj signalizaciji i opremi puta stalnog karaktera.

(2) Saobraćajna signalizacija i oprema puta se postavlja na osnovu Elaborata saobraćajne signalizacije i opreme puta, ako se radi o saobraćajnoj signalizaciji i opremi puta namijenjenoj označavanju radova na putu.

(3) Izradu Glavnog projekta saobraćajne signalizacije i opreme puta i Elaborata saobraćajne signalizacije i opreme puta može vršiti isključivo lice koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije za saobraćajnu signalizaciju i opremu puta.

(4) Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana saobraćajna signalizacija i oprema puta se može postaviti na osnovu rješenja organa nadležnog za upravljanje puta i takva saobraćajna signalizacija i oprema puta ima privremeni karakter i postavlja se prilikom označavanja prepreka na putu i oštećenja puta.

2. Revizija projekata puteva sa aspekta bezbjednosti saobraćaja i provjera stanja javnih puteva sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (RSA i RSI)

Član 28

S ciljem poboljšanja uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja uspostavlja se sistem obaveznih procedura sa aspekta bezbjednosti saobraćaja, i to prilikom izrade projektne dokumentacije procedura revizije projekata javnih puteva sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (u daljem tekstu: RSA) i procedura provjere postojećih javnih puteva sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (u daljem tekstu: RSI).

Član 29

(1) U fazi projektovanja, izgradnje i rekonstrukcije putne infrastrukture obavezno se vrši revizija projekata od strane nezavisne revizije sa aspekta bezbjednosti saobraćaja.

(2) Reviziju iz stava 1. ovog člana vrši nezavisno, licencirano pravno ili fizičko lice.

Član 30

(1) Postojeći javni putevi podliježu obaveznoj provjeri sa aspekta bezbjednosti saobraćaja u cilju identifikacije nedostataka koji bi mogli negativno uticati na bezbjedno odvijanje saobraćaja i prevencije saobraćajnih nezgoda.

(2) Provjeri iz stava 1. ovog člana obavezno podliježu auto-putevi, brzi putevi, magistralni i regionalni putevi, a u slučaju potrebe i ostali javni putevi i ulice u naselju.

(3) Provjeru iz stava. 1. ovog člana vrši nezavisno, licencirano pravno ili fizičko lice.

(4) Upravljači auto-puteva, brzih, magistralnih i regionalnih puteva dužni su, u skladu s pokazateljima stanja bezbjednosti saobraćaja i drugih parametara, izraditi jednom godišnje vremensko-dinamički plan i prioritetnu listu provjere javnih puteva sa aspekta bezbjednosti saobraćaja kojima upravljaju i upoznati Agenciju sa ovim planom.

Član 31

(1) Pravno ili fizičko lice koje vrši reviziju, odnosno provjeru iz čl. 29. i 30. ovog zakona ne može biti uključeno u proces projektovanja koja su predmet revizije, odnosno upravljanja putevima koji su predmet provjere.

(2) Licu iz stava 1. ovog člana licence izdaje Agencija.

(3) Pravilnik o uslovima i načinu revizije i provjere, kao i postupku licenciranja donosi ministar.

3. Identifikacija i sanacija opasnih mjesta na putnoj mreži i dubinska analiza saobraćajnih nezgoda

Član 32

(1) Subjekat nadležan za upravljanje putevima dužan je da prati stanje bezbjednosti saobraćaja na putu, te vrši stručne analize opasnih mjesta na putu i preduzima mjere za otklanjanje opasnih mjesta u skladu sa izvršenom stručnom analizom i pojedinačnim projektom.

(2) Pravilnik o definisanju i identifikaciji opasnog mjesta, načinu i kriterijumima za utvrđivanje prioriteta i otklanjanje opasnog mjesta donosi ministar.

Član 33

(1) U slučaju saobraćajne nezgode sa poginulim licima, Agencija je obavezna da izvrši sveobuhvatnu analizu saobraćajne nezgode kako bi se sagledale okolnosti i mogući uzroci nastanka saobraćajne nezgode, te da predloži eventualne mjere za otklanjanje uočenih nedostataka.

(2) Agencija je obavezna da formira stručni tim koji će izvršiti sveobuhvatnu analizu iz stava 1. ovog člana.

(3) Rezultati sveobuhvatne analize se evidentiraju i mogu se koristiti isključivo u svrhu unapređenja stanja u bezbjednosti saobraćaja.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuju sastav stručnog tima i procedure sveobuhvatne analize.

IV - SAOBRAĆAJNA PRAVILA

1. Ponašanje učesnika u saobraćaju

Član 34

Učesnici u saobraćaju su dužni da postupaju u skladu sa važećim propisima po sljedećem prioritetu:

a) naredbe i znakovi policijskog službenika,

b) svjetlosna saobraćajna signalizacija,

v) vozila pod pratnjom,

g) vozila sa prvenstvom prolaza,

d) vertikalna i horizontalna saobraćajna signalizaci ja,

đ) šinska vozila i

e) pravilo desne strane.

Član 35

Vozaču za vrijeme vožnje nije dozvoljeno da u vozilu uključi audiouređaj tako glasno da ne može da čuje zvučne signale ostalih učesnika u saobraćaju, niti mu je dozvoljeno da upotrebljava slušalice za slušanje audiouređaja na oba uva.

Član 36

U motornom vozilu, osim bicikla s motorom (moped), lakog motocikla, lakog tricikla i četvorocikla, motocikla, tricikla i četvorocikla, obavezno se nalazi prsluk sa retroreflektivnim karakteristikama, koji je vozač dužan nositi na sebi kada na putu obavlja neke radnje uz vozilo (mijenja točak, obavlja manje popravke na vozilu, nalijeva gorivo i slično).

Član 37

U vozilu je zabranjena upotreba uređaja i sredstava za ometanje uređaja kojim se mjeri brzina kretanja vozila.

2. Uključivanje vozila u saobraćaj

Član 38

Ako se vozilo uključuje u saobraćaj na put, na mjestu na koj em je preglednost smanjena vozač je dužan da uz pomoć drugog lica izvrši bezbjedno uključivanje u saobraćaj ili da na neki drugi način osigura bezbjedno uključenje na put.

Član 39

(1) Prije uključivanja u saobraćaj sa zemljanog puta, odnosno površine na kojoj se ne obavlja saobraćaj, vozač je dužan da skine blato, snijeg i druge materije sa točkova, vjetrobranskih stakala i ostalih dijelova vozila.

(2) Vozač je dužan da, bez odlaganja, ukloni blato, snijeg i druge materije sa kolovoza koje je nanijelo vozilo kojim upravlja.

(3) Lice koje obavlja radove zbog kojih vozila na kolovoz iznose materiju koja može ugroziti bezbjednost saobraćaja obavezno je da prije izlaska očisti točkove i druge dijelove tih vozila.

3. Kretanje vozila po saobraćajnim površinama, nasilnička vožnja, saobraćaj u raskrsnici

Član 40

Ako za vožnju bicikla ne postoji posebno izgrađena staza, tada se za vožnju može koristiti kolovoz u širini od najviše jednog metra od desne ivice kolovoza.

Član 41

Nasilnička vožnja je ponašanje vozača motornog vozila koje je u gruboj suprotnosti sa saobraćajnim pravilima, odnosno prilikom koga vozač ne pokazuje obzir prema bezbjednosti ostalih učesnika u saobraćaju, a naročito kada:

a) se vozilom u naselju kreće brzinom koja je veća od dozvoljene za više od 50 km/h,

b) se vozilom van naselja kreće brzinom koja je veća od dozvoljene za više od 80 km/h,

v) se vozilom kreće u nedozvoljenom smjeru na autoputu, brzom putu, putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila, ulicama u naselju sa najmanje dvije saobraćajne trake za saobraćaj vozila u istom smjeru, kao i u raskrsnici sa kružnim tokom,

g) u raskrsnici koja je regulisana svjetlosnom saobraćajnom signalizacijom vozilo vrši radnju skretanja iz saobraćajne trake koja nije namijenjena za skretanje u tom smjeru,

d) upravlja motociklom, lakim motociklom, biciklom s motorom (moped) na jednom točku,

đ) vozilom prođe kroz raskrsnicu kada mu je to svjetlosnim signalom zabranjeno krećući se brzinom koja je veća od dozvoljene za više od 30 km/h.

Član 42

(1) U raskrsnici sa kružnim tokom i u raskrsnici puteva razvrstanih u različite kategorije saobraćaj se obavezno reguliše vertikalnom i horizontalnom saobraćajnom signalizacijom, a u posebnim slučajevima i svjetlosnom saobraćajnom signalizacijom.

(2) Saobraćaj u raskrsnici sa kružnim tokom potrebno je regulisati tako da vozač koji se sa vozilom kreće u kružnom toku ima prvenstvo prolaza u odnosu na vozila koja se vozilom uključuju u kružni tok.

(3) Vozač koji se vozilom uključuje u kružni tok sa više saobraćajnih traka obavezan je koristiti krajnju desnu traku za isključenje na prvom i drugom izlazu, osim ako je saobraćajnom signalizacijom drugačije regulisano.

3a. Saobraćaj lakih ličnih električnih vozila

Član 42a

(1) Lako lično električno vozilo kao što je električni trotinet, električni skejtbord, haverbord, segvej i slično je vozilo na točkovima koje se djelimično ili potpuno koristi kao motorno vozilo za prevoz jednog lica na javnoj, odnosno privatnoj površini i koje:

a) se potpuno ili djelimično napaja iz samostalnog izvora energije sa ili bez sistema samobalansiranja,

b) ima napon baterije do 100 VDC, odnosno integrisani punjač sa ulazom za baterije do 240 VAC.

(2) Lakim ličnim električnim vozilima iz stava 1. ovog člana ne smatraju se:

a) vozila koja se smatraju igračkama,

b) vozila bez sistema samobalansiranja sa sjedištem,

v) vozila namijenjena takmičenju,

g) bicikli potpomognuti električnim pogonom,

d) vozila namijenjena za upotrebu lica koja su pod medicinskom njegom,

đ) električna vozila sa maksimalnom brzinom preko 25 km/h,

e) vozila sa nominalnim naponom većim od 100 VDC ili 240 VAC.

(3) Laka lična električna vozila iz stava 1. ovog člana razvrstavaju se u četiri klase:

a) klasa 1 - vozila maksimalne konstruktivne brzine do 6 km/h, bez sistema samobalansiranja i sjedišta,

b) klasa 2 - vozila maksimalne konstruktivne brzine do 25 km/h, bez sistema samobalansiranja i sjedišta,

v) klasa 3 - vozila maksimalne konstruktivne brzine do 6 km/h, sa sistemom samobalansiranja i sjedištem ili bez sjedišta,

g) klasa 4 - vozila maksimalne konstruktivne brzine do 25 km/h, sa sistemom samobalansiranja i sjedištem ili bez sjedišta.

(4) Laka lična električna vozila iz stava 1. ovog člana obavezno su opremljena:

a) ograničivačem brzine kojim se obezbjeđuje da se ne prelazi maksimalna konstruktivna brzina, s tim da vozila klase 2 i klase 4 obavezno imaju i ograničenje brzine na 25 km/h, a ukoliko se kreću površinama namijenjenim za kretanje pješaka, imaju ograničenje brzine na 6 km/h,

b) prednjim i zadnjim katadiopterom, s tim da su vozila klase 2 i klase 4 obavezno opremljena prednjim i zadnjim svjetlom za osvjetljavanje puta,

v) uređajem za davanje zvučnih signala.

Član 42b

(1) Propisi iz oblasti bezbjednosti saobraćaja kojima je uređeno kretanje pješaka primjenjuju se i na lice koje koristi lako lično električno vozilo klase 1 i klase 3.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, lice koje koristi lako lično električno vozilo klase 1 i klase 3 obavezno je da posjeduje identifikacionu potvrdu i naljepnicu za lako lično električno vozilo s kojim se kreće.

(3) Propisi iz oblasti bezbjednosti saobraćaja kojima je uređen saobraćaj bicikala primjenjuju se i na lice koje koristi lako lično električno vozilo klase 2 i klase 4.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, lice koje koristi lako lično električno vozilo klase 2 i klase 4 obavezno je da:

a) posjeduje identifikacionu potvrdu i naljepnicu za lako lično električno vozilo kojim se kreće,

b) ima više od 14 godina,

v) posjeduje potvrdu o poznavanju propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima, koju izdaje Zavod u skladu sa propisima koji uređuju oblast bezbjednosti saobraćaja ili vozačku dozvolu kojom se dokazuje pravo upravljanja vozilom bilo koje kategorije,

g) za vrijeme vožnje nosi na glavi zakopčanu zaštitnu kacigu.

(5) Lakim ličnim električnim vozilima iz člana 42a. ovog zakona nije dozvoljeno prevoženje drugih lica.

(6) Jedinice lokalne samouprave mogu posebnim aktom dozvoliti upotrebu lakih ličnih električnih vozila na određenim mjestima, uz obavezu postavljanja saobraćajne signalizacije na tim mjestima.

Član 42v

(1) Identifikaciona potvrda za lako lično električno vozilo iz člana 42b. ovog zakona je dokument kojim se potvrđuju tehničke karakteristike lakog ličnog električnog vozila.

(2) Identifikaciona naljepnica za lako lično električno vozilo iz člana 42b. ovog zakona je naljepnica koja se postavlja na lako lično električno vozilo radi prepoznavanja.

(3) Identifikacionu potvrdu i naljepnicu iz st. 1. i 2. ovog člana izdaju stanice tehničkog pregleda vozila.

(4) Troškove izdavanja identifikacione potvrde i naljepnice iz st. 1. i 2. ovog člana snosi tražilac identifikacione potvrde i naljepnice, u iznosu od 20 KM.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuju izgled, način, postupak izdavanja i način naplate naknade za izdavanje identifikacione potvrde i naljepnice za lako lično električno vozilo iz st. 1. i 2. ovog člana.

4. Parkiranje vozila i posebne mjere kod zaustavljanja i parkiranja vozila

Član 43

Zabranjeno je zaustavljanje ili parkiranje vozila na:

a) obilježenom pješačkom prelazu i na udaljenosti manjoj od pet metara od prelaza, kao i na prelazu biciklističke staze preko kolovoza,

b) prelazu puta preko željezničke ili tramvajske pruge u nivou,

v) željezničkim ili tramvajskim prugama ili u neposrednoj blizini tih pruga ako se time sprečava ili ometa saobraćaj vozila koja se kreću po šinama,

g) raskrsnici i na udaljenosti manjoj od pet metara od najbliže ivice poprečnog kolovoza,

d) mostovima, u tunelima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima, kao i na dijelovima puta ispod mostova i nadvožnjaka i na udaljenosti manjoj od 15 š od tih objekata,

đ) dijelu puta u blizini vrha prevoja i u krivini gdje je preglednost puta nedovoljna i gdje se obilaženje vozila ne bi moglo izvršiti bez opasnosti,

e) dijelu puta na kojem bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne linije na kolovozu ili do suprotne ivice kolovoza ili do neke prepreke na putu bila manja od tri metra,

ž) mjestu na kome bi vozilo zaklanjalo postavljeni saobraćajni znak ili uređaj za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova,

z) biciklističkoj stazi, odnosno traci,

i) dijelu kolovoza koji je kao stajalište za vozila javnog saobraćaja obilježen saobraćajnim znakom i oznakama na kolo vo zu,

j) svim uređenim zelenim površinama, parkovima i slič no i

k) mjestu koje je označeno kao parkingprostor za lica sa invaliditetom ako vozilo nije propisno obilježeno.

Član 44

(1) Osim u slučajevima iz člana 43. ovog zakona, zabranjeno je parkiranje vozilo na:

a) dijelu puta ispred prelaza puta preko željezničke ili tramvajske pruge u istom nivou, i to na udaljenosti manjoj od 15 š od tih prelaza,

b) udaljenosti manjoj od 15 š ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog saobraćaja,

v) prolazima i ulazima škola, ustanova, preduzeća, stambenih zgrada i drugih objekata i iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizacionu ili drugu mrežu komunalne infrastrukture,

g) mjestu na kome bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak već parkiranog vozila,

d) trotoaru, ako to nije izričito regulisano saobraćajnim znakom, a ako je parkiranje dozvoljeno, mora se ostaviti najmanje 1,6 š širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz ivicu kolovoza i

đ) na kolovozu s dvije saobraćajne trake gdje se saobraćaj odvija u oba smjera.

(2) Član 43. ovog zakona i stav 1. ovog člana ne primjenjuju se na službena vozila policijskih službenika koji obavljaju službenu dužnost, ako se time ne ugrožava bezbjednost drugih učesnika u saobraćaju.

(3) Premještanje vozila je dozvoljeno u slučajevima kada je vozilo parkirano suprotno članu 43. ovog zakona i stavu 1. ovog člana.

(4) Premještanje vozila vrši se u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

Član 45

Vozač vozila je dužan da uključi sve pokazivače pravca na vozilu ako:

a) upozorava druge učesnike na opasnost u saobraćaju,

b) je posljednji u koloni vozila, koja se zaustavila na putu izvan naselja, osim ako je kolona zaustavljena zbog postupanja po saobraćajnom znaku i

v) kada obavlja radnje iz člana 36. ovog zakona.

Član 46

(1) U slučaj u da vozač ima potrebu da motorno vozilo zaustavi na putu van naseljenog mjesta, dužan je da ga zaustavi van kolovoza, a ako za to ne postoji mogućnost, vozilo zaustavlja tako da što većim dijelom bude van kolovoza.

(2) Kao zaustavljeno ili parkirano vozilo na kolovozu smatra se i vozilo koje se jednim dijelom nalazi na kolovozu, a drugim na trotoaru ili okolnom zemljištu.

(3) U slučaju zaustavljanja ili parkiranja vozila iz st. 1. i 2. ovog člana, zabranjeno je od prvog sumraka do potpunog svanuća upotrebljavati kratka ili duga svjetla na zaustavljenom ili parkiranom vozilu.

Član 47

(1) Vozač koji napušta motorno vozilo na putu dužan je da preduzme sljedeće mjere radi sprečavanja nekontrolisanog kretanja vozila:

a) da stavi ručicu mjenjača u odgovarajući stepen preno sa i po potre bi ko ri sti par kir nu koč ni cu,

b) ako je vozilo ostavljeno na putu sa uzdužnim nagibom, da okrene prednje točkove prema ivičnjaku trotoara, odnosno ivici kolovoza ako se vozilo ostavlja na nizbrdici, ili da okrene prednje točkove prema sredini kolovoza ako se vozilo ostavlja na uzbrdici i

v) da stavi klinaste podmetače pod odgovarajuće točkove vozila ako je na putu sa uzdužnim nagibom ostavljeno vozilo koje po propisima mora imati takve podmetače.

(2) Ostavljanje motornog vozila na putu iz stava 1. ovog člana smatra se kada vozač parkira ili napusti vozilo tako da nad njim nije u stanju da ostvari neposredan nadzor, kao i kad vozač zaustavi ili parkira vozilo na putu radi otklanjanja kvara.

Član 48

(1) Zabranjeno je parkirati na kolovozu vozila u dvostrukom redu, osim bicikla, bicikla sa motorom (moped), lakog motocikla, motocikla bez bočne prikolice.

(2) Prikolice za kampovanje bez vučnog vozila parkiraju se samo na za to određenom mjestu.

(3) Vozilima čija je najveća dozvoljena masa veća od 7.500 kd nije dozvoljeno parkiranje u naseljima, osim na mjestima koja su označena kao parkiralište za teretna vozila.

5. Nadzor nad motornim vozilom, zona vremenski ograničenog parkiranja, kretanje pješaka

Član 49

(1) Vlasnik motornog vozila je dužan da vrši nadzor nad svojim vozilom.

(2) Zabranjeno je davanje na poslugu vozila licu koje nema pravo za upravljanje tom vrstom, odnosno kategorijom vozila ili licu kojem je zabranjeno upravljanje motornim vozilom.

(3) Vozač, prije nego što napusti vozilo, obavezan je preduzeti sve potrebne mjere iz člana 47. ovog zakona kojima se sprečava da vozilo samo krene sa mjesta na kojem je zaustavljeno, odnosno parkirano da ne ometa druge učesnike u saobraćaju i da obezbijedi vozilo od neovlašćene upotrebe.

(4) Vlasnik, odnosno korisnik je dužan da neovlašćenu upotrebu vozila prijavi policiji odmah po saznanju za to.

Član 50

(1) Na putu ili dijelu puta može se vremenski ograničiti parkiranje.

(2) Zona vremenski ograničenog parkiranja se označava saobraćajnom signalizacijom.

Član 51

(1) Prilikom izgradnje i rekonstrukcije obavezno je projektovanje trotoara najmanje širine od 1,80 m, a u izuzetnim slučajevima širina može biti 1,2 m.

(2) Prilaz na trotoar mora biti prilagođen za pristup licima sa invaliditetom i dječijih prevoznih sredstava.

Član 52

(1) Po kolovozu je zabranjeno kretanje pješaka ako je pod dejstvom alkohola ili opojnih sredstava.

(2) Smatraće se da je pješak pod dejstvom alkohola ako se analizom krvi ili krvi i urina ili drugom metodom mjerenja količine alkohola u organizmu utvrdi da količina alkohola u krvi iznosi više od 0,8 d/kd ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama većim od 0,8 d/kd, ili kod kojeg se, bez obzira na količinu alkohola u krvi, stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake promijenjenog ponašanja izazvanog dejstvom alkohola.

(3) Pješak iz stava 1. ovog člana dužan je da se podvrgne kontroli prisustva alkohola ili opojnih droga u organizmu pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, odnosno da pristupi zdravstvenom pregledu na koji je upućen radi provjere prisustva alkohola ili opojnih droga u organizmu.

6. Vođenje, gonjenje ili jahanje životinja

Član 53

(1) Vlasnik, odnosno lice koje vodi životinju (psa, mačku i drugo) po putu dužan je da je vodi i obezbjeđuje na način da životinja ne ugrozi bezbjednost saobraćaja.

(2) U toku vožnje zabranjeno je voditi životinje iz vozila, odnosno sa vozila.

(3) Ako se životinja prevozi u kabini motornog vozila i ne nalazi se u transporteru, prevoz se vrši na način da se ne ometaju vozač i putnici u vozilu, kao i drugi učesnici u saobraćaju, isključivo na zadnjoj klupi, uz prisustvo lica starijeg od 12 godina.

Član 54

Za zaprežno vozilo koje se kreće na putu može biti privezana jedna životinja, i to sa desne strane zadnjeg dijela vozila.

Član 55

(1) Zabranjeno je ostavljanje životinja na putu bez nadzora, kao i hranjenje, zadržavanje ili prikupljanje životinja na javnim putevima.

(2) Jahač, gonič, odnosno vodič dužan je da vodi životinju koj a se kreće po putu što bliže desnoj ivici puta, tako da lijeva polovina kolovoza bude slobodna za saobraćaj.

(3) Gonič ili vodič životinja mora biti sposoban da goni ili vodi životinje.

Član 56

Zabranjeno je vođenje, gonjenje i jahanje životinja na magistralnim putevima, kao i vođenje, gonjenje i jahanje životinja noću na javnim putevima.

Član 57

Gonič je dužan da životinje goni u krdu, a ako je životinja mnogo, da ih razdijeli u pojedinačne grupe i između njih ostavi dovoljno prostora svim učesnicima u saobraćaju za bezbjedno preticanje krda.

Član 58

(1) Na javnim putevima zabranjeno je jahanje životinja licima mlađim od 16 godina.

(2) Lice koje jaše životinju mora biti fizički spremno za jahanje i mora kontrolisati životinju na kojoj jaše.

Član 59

(1) Jahač se može kretati samo površinom namijenjenom za jahanje životinja.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, kolovoz regionalnih i lokalnih puteva može se upotrebljavati za jahanje ako je to određeno saobraćajnim režimom na tom putu.

(3) Ako za jahanje životinje ne postoji posebno izgrađena staza, tada se za jahanje može koristiti kolovoz u širini od najviše jedan metar od desne ivice kolovoza.

(4) Za jahanje na kolovozu shodno se primjenjuju odredbe zakona koji se odnose na kretanje bicikla.

Član 60

(1) Gonjenje, vođenje i odmor životinja zabranjen je po površinama namijenjenim kretanju pješaka, odnosno biciklista.

(2) Životinje koje su pored puta moraju biti pod stalnim nadzorom goniča i obezbijeđene tako da ne mogu izaći na put.

Član 61

(1) U slučaju da put nema izgrađen prelaz, gonjenje ili vođenje životinja dozvoljeno je na preglednom dijelu puta.

(2) Prelaženje životinja u stadu ili krdu preko javnog puta moraju obezbjeđivati najmanje dva goniča, koji se nalaze s obje strane prelaza.

Član 62

Gonič, odnosno vodič životinje, jahač ili drugo lice koje vodi životinju dužan je da ukloni sve materije koje je životinja nanijela na put.

7. Saobraćaj traktora, radnih mašina i motokultivatora

Član 63

(1) U saobraćaju na javnom putu traktor može vući najviše dva priključna vozila, koja su namijenjena za traktorsku vuču, registrovana kao priključna vozila koja vuče traktor, i to samo ako prevoze poljoprivredne proizvode ili se obavljaju poljoprivredni radovi.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, u saobraćaju na magistralnim i regionalnim putevima traktor može vući najviše jedno priključno vozilo.

(3) Priključno vozilo mora biti priključeno uz traktor tako da je odstojanje između traktora i priključnog vozila uvijek jednako i tako da omogućava njihovo bezbjedno učestvovanje u saobraćaju.

Član 64

(1) U saobraćaju na javnom putu na priključnom vozilu koje vuče traktor dozvoljen je prevoz najviše pet lica koja utovaraju, odnosno istovaraju teret, odnosno obavljaju poljoprivredne radove.

(2) Licima iz stava 1. ovog člana zabranjeno je da se nalaze na rudi za vrijeme kretanja vozila, stajanje na vozilu, sjedenje na stranicama vozila ili na nestabilnom teretu.

Član 65

(1) U saobraćaju na javnom putu radnom mašinom i motokultivatorom može se vući samo priključak namijenjen za priključivanje na to vozilo.

(2) Radna mašina i motokultivator u saobraćaju na putu moraju imati na prednjoj strani uključena oborena svjetla za osvjetljavanje puta, a na zadnjoj strani poziciona svjetla i katadiopter.

(3) Radna mašina i motokultivator moraju imati propisana stopsvjetla koja su povezana sa uređajem za zaustavljanje.

(4) Svjetla za osvjetljavanje puta, poziciona svjetla, katadiopteri i stopsvjetla iz st. 2. i 3. ovog člana moraju odgovarati propisima za motorna vozila i priključna vozila i moraju biti postavljeni u skladu s tim propisima.

Član 66

(1) Za vrijeme vožnje na motokultivatoru može se nalaziti samo vozač.

(2) U saobraćaju na javnom putu u priključnom vozilu koje vuče motokultivator dozvoljen je prevoz najviše tri lica koja utovaraju, odnosno istovaraju teret, odnosno obavljaju poljoprivredne radove.

8. Turistički voz, saobraćaj zaprežnih vozila i posebnih prevoznih sredstava, saobraćaj na autoputu, putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i brzom putu

Član 67

(1) U parkovima, hotelskoturističkim i sličnim naseljima, na putu na kome je zabranjen ili se ne vrši saobraćaj ili se saobraćaj vrši u turističke svrhe motorno vozilo može vući najviše pet priključnih vozila namijenjenih prevozu lica u sjedećem položaju uz ispunjavanje propisanih bezbjednosnotehničkih uslova (turistički voz).

(2) Zabranjen je prevoz lica turističkim vozom na magistralnim i regionalnim putevima.

(3) Dozvoljen je prevoz lica turističkim vozom po trasi kojuje, posebnom odlukom, odredio nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

(4) Turističkim vozom može upravljati lice koje ima vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilom D1 i E.

(5) Prije prve registracije tehnička ispravnost turističkog voza obavezno se utvrđuje od strane ovlašćene organizacije u skladu sa zakonom.

(6) Vučno vozilo i priključna vozila turističkog voza moraju biti tehnički ispravna.

Član 68

(1) Noću je zabranjen saobraćaj zaprežnih vozila na svim javnim putevima.

(2) Vozač zaprežnog vozila koj e se kreće po putu obavezan je držati vozilo što bliže desnoj ivici kolovoza.

(3) Vozaču zaprežnog vozila nije dozvoljeno ostaviti zaprežno vozilo na putu bez nadzora.

Član 69

(1) Vozač i pratilac zaprežnog vozila mogu biti lica koja nisu mlađa od 16 godina života i koja su sposobna da kontrolišu upregnute životinje.

(2) U slučaj u da je to potrebno radi bezbjednog transporta tereta, vozač zaprežnog vozila dužan je obezbijediti prisustvo pratioca iza zaprežnog vozila.

(3) Zaprežno vozilo i teret na vozilu moraju ispunjavati uslove utvrđene propisom o dimenzijama vozila.

(4) Zaprežno vozilo mora biti opremljeno ispravnim uređajima za kočenje.

Član 70

(1) Vozaču zaprežnog vozila nije dozvoljeno da upregne životinju koja je iscrpljena, bolesna ili povrijeđena tako da očigledno nije u stanju da vuče vozilo.

(2) Zaprežnom vozilu nije dozvoljeno dodavati priključna vozila.

Član 71

(1) Po kret ne stoli ce, dječi ja pre vo zna sred stva i druga pomagala i sprave koje omogućavaju kretanje brže od kretanja pješaka, kao što su dječije vozilo, rolšue, roleri, skije i sanke, ne smatraju se vozilom u smislu ovog zakona.

(2) Za saobraćaj prevoznih sredstava iz stava 1. ovog člana primjenjuju se pravila saobraćaja za pješake propisana zakonom.

(3) Zabranjeno je kretanje motornim sankama po javnom putu i površinama namijenjenim za kretanje pješaka.

(4) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave posebnim propisom definiše površine za kretanje sredstava iz st. 1. i 3. ovog člana.

Član 72

(1) Zabranjen je pristup ili kretanje pješaka po kolovozu autoputa, puta rezervisanog za saobraćaj motornih vozila i brzog puta.

(2) Zabrana iz stava 1. ovog člana ne primjenjuje se na:

a) policijskog službenika koji vrši službene dužnosti,

b) radnika koji radi na označenom gradilištu na autoputu, putu rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i brzom putu,

v) lice koje pruža hitnu medicinsku ili prvu pomoć i

g) radnika organizacije koja upravlja autoputem, putem rezervisanom za saobraćaj motornih vozila i brzim putem.

(3) Lica iz stava 2. ovog člana obavezna su nositi prsluk sa retroreflektivnim karakteristikama, a mjesto na kojem rade mora biti propisno obilježeno.

9. Prevoz lica i tereta vozilima

Član 73

(1) U autobusu koj im se vrši javni prevoz lica ili prevoz lica za vlastite potrebe u gradskom i prigradskom saobraćaju može se prevoziti onoliko lica koliko ima registrovanih mjesta za sjedenje i stajanje.

(2) Javni prevoz lica autobusima može se vršiti samo na putevima čija je širina kolovoza najmanje pet metara i ako na putu ne postoj e opasni nagibi i usponi, oštre i nepregledne krivine i drugi nepovoljni elementi, koji bi dovodili u pitanje bezbjednost prevoza ili neometano obavljanje prevoza.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, prevoz se može vršiti na osnovu rješenja nadležnog organa jedinice lokalne samouprave kojim se odobrava saobraćaj na putevima čija širina kolovoza nije manja od 2,5 metra.

(4) Ako se naseljena mjesta, između koj ih se vrši prigradski saobraćaj, nalaze u dvije susjedne jedinice lokalne samouprave, rješenje iz stava 3. ovog člana donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi veća dionica puta na kom se saobraćaj vrši, uz saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi manja dionica puta.

(5) Rješenje iz stava 3. ovog člana donosi se na zahtjev prevoznika, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog organa za unutrašnje

poslove na tom područj u, a na koje se može izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Član 74

(1) Motornim i priključnim vozilom dozvoljeno je prevoziti onoliko lica koliko je registrovano mjesta za sjedenje, odnosno stajanje.

(2) Ako je u autobusu, trolejbusu ili tramvaj u, pored mjesta za sjedenje, proizvođač predvidio i mjesta za stajanje, u to vozilo moraju biti ugrađeni držači.

(3) Zabranjeno je vozaču autobusa, trolejbusa ili tramvaja u kojem putnici za vrijeme vožnje stoje naglo kočiti, ubrzavati, odnosno mijenjati pravac kretanja vozila, osim radi izbjegavanja neposredne opasnosti.

(4) Obavještenje o broju sjedišta i mjesta za stajanje mora biti istaknuto na vidnom mjestu u vozilu.

(5) Priključno vozilo u kome se prevoze putnici može biti pridodato samo autobusima, trolejbusima, i tramvajima u gradskom i prigradskom saobraćaju.

Član 75

Na putu autobusi se mogu zaustavljati radi ulaska i izlaska putnika samo na autobuskim stajalištima u skladu sa propisima iz oblasti prevoza u drumskom saobraćaju.

Član 76

(1) Zabranjeno je prevoziti lice u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvoriti s unutrašnje strane, osim u onom vozilu koje je opremljeno bravicama za bezbjednost djece ili drugim bravama.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, dozvoljeno je u policijskom, vojnom ili vozilu pravosudnih organa prevoziti lice lišeno slobode.

Član 77

(1) Za vrijeme kretanja vozila zabranjeno je uskakati u vozilo, iskakati iz vozila, otvarati vrata, naginjati se van vozila, kačiti se za

vozilo i voziti na spoljnim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, na spoljnim dijelovima motornog i priključnog vozila mogu se voziti lica koja obavljaju poslove svog radnog mjesta u vezi sa namjenom vozila, na vozilima vatrogasne službe, elektrodistribucije i komunalne djelatnosti, ako je na tim vozilima ugrađena platforma za stajanje i držači.

Član 78

(1) Vrata vozila javnog prevoza nije dozvoljeno otvarati, odnosno držati otvorenim tokom kretanja vozila.

(2) Zabranjeno je započeti kretanje autobusa, trolejbusa ili tramvaja dok putnici bezbjedno ne uđu, odnosno izađu iz autobusa, trolejbusa ili tramvaja i dok vrata autobusa, trolejbusa ili tramvaja ne budu zatvorena.

Član 79

(1) U teretnom vozilu, osim vozilu vojske ili policije, u prostoru za smještaj tereta, dozvoljeno je prevoziti najviše pet lica koja utovaraju, odnosno istovaraju teret ili obavljaju druge radove.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, u prostoru za smještaj tereta dozvoljeno je da se prevoze i više od pet lica radi evakuacije ili pružanja hitne medicinske pomoći pri spasavanju lica i imovine.

(3) Licima iz stava 1. ovog člana zabranjeno je stajati u vozilu, sjediti na stranicama karoserije, nestabilnom teretu ili na teretu koji prevazilazi dimenzije tovarnog sanduka.

(4) Lica mlađa od 16 godina života mogu se prevoziti na vozilima iz stava 1. ovog člana samo uz pratnju punoljetnog lica.

Član 80

(1) U saobraćaju na putu zabranjeno je prevoziti lice:

a) u tovarnom prostoru teretnog vozila koje nema stranice na karoseriji,

b) u tovarnom prostoru teretnog vozila kojim se prevo ze ži voti nje,

v) u tovarnom prostoru teretnog vozila sa automatskim istovarivačem,

g) priključnim vozilom za prevoz tereta koje vuče teretno vozilo,

d) kamp-prikolicom koju vuče motorno vozilo,

đ) priključnim vozilom koje vuče traktor, kada traktor vuče više od jednog priključnog vozila,

e) na traktoru, osim na sjedištima ugrađenim pored sjedišta vozača,

ž) vozilom kojim se prevoze opasne materije, osim lica sa posebnom dozvolom,

z) u prikolici koju vuče bicikl, motocikl i slično i

i) na teretu u tovarnom prostoru teretnog vozila.

Član 81

(1) Autobus kojim se organizovano prevoze djeca mora imati posebnu oznaku, koju čini tabla sa natpisom "Prevoz djece".

(2) U toku organizovanog prevoza djece u autobusu se obavezno nalazi odraslo lice, koje vodi brigu o djeci za vrijeme vožnje.

10. Probna vožnja, prevoz opasnih materija

Član 82

(1) Organizator probne vožnje kojom se testiraju novi tipovi vozila i slično obavezan je prethodno pribaviti rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za probnu vožnje.

(2) Zahtjev za donošenje rješenja o ispunjenosti uslova za probnu vožnju sadrži: vrstu i tip vozila; svrhu probe; ime i prezime vozača i broj njegove vozačke dozvole; podatke o licima koja će se za vrijeme vožnje nalaziti u vozilu; naziv puta i relaciju na kojoj se probna vožnja vrši; vrijeme izvođenja probne vožnje; naznaku odredaba iz zakona od koj ih će se odstupati za vrij eme probne vožnje i posebne mjere bezbjednosti koje je organizator probne vožnje dužan da preduzme o svom trošku; podatke o osiguravaču broju polise osiguranja od autoodgovornosti i minimalnim trajanjem osiguranja koje bi bilo jednako trajanju vremena probne vožnje.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana sadrži mjere bezbjednosti, odnosno mjere osiguranja koje organizator mora preduzeti o svom trošku, mjere koje mora preduzeti prilikom ispitivanja novoproizvedenih motornih vozila, kao i imena lica koja se moraju nalaziti u vozilu za vrijeme probne vožnje.

(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana donosi MUP uz prethodnu saglasnost nadležnog organa koji upravlja putem i nadležnog organa za bezbjednost saobraćaja.

(5) Ako, tokom probne vožnje, dođe do oštećenja puta ili putnih objekata uzrokovanih probnom vožnjom, organizator probne vožnje dužan je otkloniti oštećenja puta ili putnih objekata o svom trošku.

(6) Motorno vozilo kojim se vrši probna vožnja, pored registarskih, odnosno probnih tablica, mora biti na prednjem i zadnjem dijelu posebno obilježeno natpisom "PROBNA VOŽNjA".

(7) Troškove donošenja rješenja iz stava 1. ovog člana snosi organizator probne vožnje.

Član 83

Prevoz opasnih materija vrši se u skladu sa posebnim zakonom, evropskim sporazumom o međunarodnom prevozu opasnih materija u drumskom saobraćaju (ABK) i drugim propisima kojim je uređena ova vrsta prevoza.

V - POSEBNE MJERE BEZBJEDNOSTI

1. Učešće djece u saobraćaju i školske saobraćajne patrole

Član 84

(1) Učesnici u saobraćaju su dužni da obrate naročitu pažnju na djecu u saobraćaju.

(2) Osnovna škola je obavezna da organizuje i sprovodi dodatne mjere bezbjednosti na mjestu i u vrijeme na kome se očekuje veći broj djece koja samostalno učestvuju u saobraćaju.

(3) Dijete do šest godina starosti može da učestvuje u saobraćaj u kao pješak na kolovozu samo ako ima kao neposrednog pratioca lice

starije od 16 godina.

Član 85

Noću, kao i prilikom smanjene vidljivosti tokom kretanja po kolovozu neosvijetljenog ili slabo osvijetljenog puta, dijete mora imati na vidnom mjestu obilježje sa retroreflektivnim karakteristikama.

Član 86

(1) Radi ostvarivanja povoljnijih uslova za bezbjedno odvijanje saobraćaja, Automoto savez Republike Srpske, u saradnji sa MUPom, Ministarstvom prosvjete i kulture, školom i nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, organizuje školske saobraćajne patrole.

(2) Školska saobraćajna patrola iz stava 1. ovog člana može obavljati aktivnosti samo u prisustvu policijskih službenika koji su odgovorni za njen rad.

(3) Članovi školskih saobraćajnih patrola iz stava 1. ovog člana moraju biti stručno osposobljeni za regulisanje saobraćaja i jednoobrazno obilježeni, a naredbe koje izdaju učesnicima u saobraćaju moraju biti u skladu sa pravilima saobraćaja i propisima o znacima koje daju policijski službenici u skladu sa zakonom.

(4) Troškove opremanja i rada saobraćajnih patrola iz stava 1. ovog člana snose Automoto savez Republike Srpske i Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske.

(5) Pravilnik o aktivnostima, načinu obuke, obilježavanja i druga pitanja vezana za rad školske saobraćajne patrole donosi ministar prosvjete i kulture, u saradnji sa ministrom unutrašnjih poslova.

2. Posebne zone saobraćaja

Član 87

(1) Pješačka zona je dio puta ili dio naselja po kome je dozvoljeno samo odvijanje pješačkog saobraćaja.

(2) U pješačkoj zoni, u određenom vremenskom periodu i sa dozvolom nadležnog organa, dozvoljeno je kretanje vozila za

snabdijevanje i drugih vozila brzinom ne većom od brzine kretanja pješaka.

(3) Pješačka zona obavezno je obilježena vertikalnom i horizontalnom saobraćajnom signalizacijom, a u izuzetnim slučajevima može biti označena svjetlosnom saobraćajnom signalizacijom ili drugim mjerama za smanjenje brzine.

Član 88

(1) Zona smirenog saobraćaja je dio puta ili dio naselja u kome kolovoz koriste pješaci i vozila.

(2) Vozač je dužan da se u zoni smirenog saobraćaj a kreće brzinom kojom neće ometati kretanje pješaka, odnosno brzinom do 10 km/h.

(3) Zona smirenog saobraćaja obavezno je obilježena vertikalnom i horizontalnom saobraćajnom signalizacijom, a u izuzetnim slučajevima može biti označena svjetlosnom saobraćajnom signalizacijom ili drugim mjerama za smanjenje brzine.

Član 89

(1) Zona "30" je dio puta, ulice ili dio naselja u kojoj je brzina kretanja vozila ograničena do 30 km/h.

(2) Zona "30" obavezno je obilježena vertikalnom i horizontalnom saobraćajnom signalizacijom, a u izuzetnim slučajevima može biti označena svjetlosnom saobraćajnom signalizacijom ili drugim mjerama za smanjenje brzine.

Član 90

(1) Zona škole je dio puta ili ulice koj a se nalazi u neposrednoj blizini osnovne škole i kao takva obilježena je odgovarajućom saobraćajnom signalizacijom.

(2) Brzina kretanja vozila u zoni škole iz stava 1. ovog člana u naselju je ograničena do 30 km/h, a van naselja do 50 km/h u vremenu od sedam do 21 čas, izuzev ako saobraćajnim znakom vremensko trajanje ograničenja brzine kretanja nije drugačije određeno.

(3) Subjekat kojem je povjereno upravljanje putem u čijoj neposrednoj blizini se nalazi škola primijeniće posebna tehnička

sredstva za zaštitu djece.

VI - OBAVEZE U SLUČAJU SAOBRAĆAJNE NEZGODE

Član 91

(1) Policijski službenik koji vrši uviđaj saobraćajne nezgode u kojoj je prouzrokovana samo materijalna šteta podvrgnuće neposredne učesnike u saobraćajnoj nezgodi kontroli pomoću sredstava i aparata na licu mjesta ili će ih uputiti na zdravstveni pregled u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu radi utvrđivanja postojanja alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu.

(2) Učesnici saobraćajne nezgode u kojoj je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo, u slučaju da odbiju pregled u zdravstvenoj ustanovi radi utvrđivanja postojanja alkohola ili drugih opojnih sredstava u organizmu iz stava 1. ovog člana, prisilno će se odvesti u skladu sa odredbama koje regulišu krivični postupak.

(3) Zabranjeno je konzumiranje alkohola, lijekova i drugih opojnih sredstava licima koja su učestvovala u saobraćajnoj nezgodi do okončanja postupka uviđaja.

Član 92

U slučaju saobraćajne nezgode koja za posljedicu ima samo materijalnu štetu, kad na mjestu nezgode nema vlasnika vozila ili vlasnika druge oštećene stvari, vozač je dužan vlasniku vozila ili druge oštećene stvari ostaviti podatke o sebi i vozilu kojim je prouzrokovao saobraćajnu nezgodu.

Član 93

(1) U slučaju saobraćajne nezgode u kojoj je pričinjena manja materijalna šteta, učesnici saobraćajne nezgode su dužni da popune i potpišu obrazac evropskog izvještaja o saobraćajnoj nezgodi.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako jedan od učesnika saobraćajne nezgode zahtijeva da policija izvrši uviđaj na licu mjesta, svi učesnici su dužni da sačekaju policiju.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana policija je dužna da izađe na mjesto saobraćajne nezgode, obezbijedi lice mjesta i izvrši uviđaj.

Član 94

Ako je u saobraćajnoj nezgodi jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo, nadležna policijska stanica dužna je o saobraćajnoj nezgodi obavijestiti njihove porodice, a ako se radi o stranom državljaninu ili o licu koje stalno ili privremeno živi u inostranstvu, obavještenje će se dostaviti putem MUP-a.

Član 94a

(1) Motorno vozilo koje je nakon saobraćajne nezgode onesposobljeno za daljnje samostalno kretanje na putu, kao i vozilo u kvaru, sa javnih puteva i drugih javnih površina uklanja Auto-moto savez Republike Srpske, a u skladu sa propisom kojim se uređuju ovlašćenja Auto-moto saveza Republike Srpske.

(2) Policijski službenik ili vozač motornog vozila dužan je da pozove Auto-moto savez Republike Srpske da izvrši uklanjanje vozila.

(3) Ukoliko se radi o motornom vozilu koje nije registrovano u Republici Srpskoj, troškove uklanjanja ili čuvanja vozila, kao i preduzimanje drugih odgovarajućih radnji snosi Auto-moto savez Republike Srpske, uz pravo da te troškove naplati od vlasnika vozila.

VII - SPORTSKE I DRUGE PRIREDBE ILI AKTIVNOSTI NA PUTEVIMA I OGRANIČENjA SAOBRAĆAJA

Član 95

Sportske i druge priredbe ili druge aktivnosti (brdske autotrke, motociklističke trke, autoreli, biciklističke trke, atletski maratoni i slično) na putevima u Republici Srpskoj mogu se održavati uz prethodno pribavljeno rješenje MUP-a.

Član 96

(1) Rješenje kojim se odobrava održavanje sportskih i drugih priredbi i aktivnosti na magistralnim putevima i putevima koji prolaze kroz područje dvije ili više policijskih uprava donosi Uprava policije.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana na regionalnim i lokalnim putevima na kojima se odvija saobraćaj vozila na području dvije i više opština donosi nadležna policijska uprava.

(3 Rješenje iz stava 1. ovog člana na regionalnim putevima, lokalnim putevima i ulicama u gradu na kojima se odvija saobraćaj vozila na području jedne jedinice lokalne samouprave donosi nadležna stanica javne bezbjednosti ili policijska stanica.

(4) Rješenje iz člana 95. donosi se uz prethodnu saglasnost nadležnog organa za saobraćaj na čijem se području zabranjuje saobraćaj.

Član 97

(1) Zahtjev za donošenje rješenja iz člana 95. ovog zakona podnosi organizator sportske i druge priredbe ili aktivnosti (u daljem tekstu: organizator) najkasnije 15 dana prije dana zakazanog za njeno održavanje.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana sadrži sljedeće podatke: naziv i sjedište organizatora, program i pravila takmičenja ili aktivnosti, relacija na kojoj će se održavati sportska priredba ili aktivnost, datum i vrijeme održavanja, mjere za obezbjeđenje učesnika u saobraćaju, učesnika aktivnosti i gledalaca i saglasnost nadležnog sportskog ili drugog saveza.

(3) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana podnosilac je dužan priložiti sljedeću dokumentaciju: rješenje o svojoj registraciji kod nadležnog organa, saglasnost nadležnog sportskog ili drugog saveza, plan sanitetskog i protivpožarnog obezbjeđenja i redarske službe i ime rukovodioca takmičenja ili aktivnosti.

Član 98

(1) Donosilac rješenja iz člana 96. ovog zakona odbiće zahtjev za održavanje sportske i druge priredbe ili aktivnosti ako nisu ispunjeni uslovi propisani zakonom i ostali uslovi iz propisa kojima se reguliše oblast sporta, a koji se odnose na organizaciju sportskih priredbi.

(2) Žalba na rješenje iz stava 1. ovog člana izj avljuje se MUPu Republike Srpske.

Član 99

Organizatoru je zabranjeno da počne sa održavanjem sportske i druge priredbe ili aktivnosti na putu ako nije preduzeo sve mjere bezbjednosti naložene rješenjem iz člana 96. ovog zakona.

Član 100

Lica koja obezbjeđuju sportsku i drugu priredbu ili aktivnost na putu ili dijelu puta moraju nositi odjeću koja je uočljiva na većem odstojanju a noću dodatno obilježena materijalima ili predmetima koji odbijaju svjetlost.

Član 101

Odredbe propisa kojima se uređuje javno okupljanje građana i sprečavanje nasilja na sportskim priredbama shodno se primjenjuj u i za sportske i druge priredbe na putu ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Član 102

(1) Ako se utvrdi da organizator nije preduzeo mjere obezbjeđenja određene u rješenju iz člana 96. ovog zakona, organ koji je donio rješenje može ukinuti rješenje i zabraniti sportsku i drugu priredbu ili aktivnost.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru unutrašnjih poslova, odnosno MUPu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(3) Radnik policije određen da se stara o bezbjednosti saobraćaja na sportskoj i drugoj priredbi ili aktivnosti može narediti da se ona prekine ako organizator ne preduzme mjere određene rješenjem iz člana 96. ovog zakona ili to zahtijevaju drugi razlozi bezbjednosti.

(4) O naredbi iz stava 3. ovog člana izradiće se pismeno rješenje u roku od sedam dana od dana njenog usmenog objavljivanja.

(5) Protiv rješenja kojim se određuje prekid održavanja sportske i druge priredbe ili aktivnosti koja je u toku može se izjaviti žalba ministru unutrašnjih poslova, odnosno MUPu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Član 103

(1) Troškove angažovanja pripadnika policije i službi hitne medicinske pomoći na obezbjeđenju sportske i druge priredbe i aktivnosti na javnom putu snosi organizator.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, troškovi angažovanja pripadnika policije i službi hitne medicinske pomoći neće se naplaćivati u slučaju kada:

a) se sportska i druga priredba i aktivnost na javnom putu organizuju pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Srpske ili Vlade,

b) za angažovanje pripadnika policije MUP donese odluku da se radi o aktivnosti na javnom putu od opšteg interesa za Republiku Srpsku,

v) za angažovanje službi hitne medicinske pomoći Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite donese odluku da se radi o aktivnosti na javnom putu od opšteg interesa za Republiku Srpsku,

g) Ministarstvo porodice, omladine i sporta Republike Srpske donese odluku da se radi o sportskoj ili drugoj priredbi i aktivnosti na javnom putu od opšteg interesa za Republiku Srpsku.

Član 103a

(1) Na javnom putu ili dijelu javnog puta, u određene dane ili u određenom periodu, MUP može, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa nadležnog za poslove saobraćaja, rješenjem ograničiti ili zabraniti saobraćaj za sva vozila ili pojedine vrste vozila ili ograničiti brzinu kretanja vozila u slučajevima:

a) otklanjanja posljedica saobraćajnih nezgoda,

b) miniranja na lokacijama koja se nalaze uz javni put ili u njegovoj neposrednoj blizini,

v) deminiranja terena na lokacijama koja se nalaze uz javni put ili u njegovoj neposrednoj blizini,

g) u svim drugim slučajevima kada se uz javni put ili u njegovoj neposrednoj blizini održavaju određene aktivnosti čijim održavanjem bi moglo doći do ugrožavanja bezbjednosti učesnika u saobraćaju.

(2) U izuzetnim okolnostima, kada razlozi hitnosti to nalažu, MUP može i bez prethodno pribavljene saglasnosti organa nadležnog za poslove saobraćaja zabraniti ili ograničiti saobraćaj na javnom putu ili dijelu javnog puta.

(3) Rješenje iz stava 1. ovog člana kojim se zabranjuje ili ograničava saobraćaj na auto-putu, brzom putu ili magistralnom putu donosi

Uprava policije.

(4) Rješenje iz stava 1. ovog člana kojim se zabranjuje ili ograničava saobraćaj na regionalnom putu donosi Policijska uprava na području svoje nadležnosti.

(5) Rješenje iz stava 1. ovog člana kojim se zabranjuje ili ograničava saobraćaj na lokalnom putu donosi nadležna stanica javne bezbjednosti ili policijska stanica na području svoje nadležnosti.

Član 104

(1) Osposobljavanje kandidata za vozača iz oblasti poznavanja propisa i upravljanja motornim vozilom obavljaju autoškole po ovlašćenju organa nadležnog za obrazovanje, nakon što se utvrdi da ispunjavaju uslove predviđene zakonom.

(2) Osposobljavanje kandidata za vozača motornih vozila mogu da obavljaju i obrazovne ustanove redovnim školovanjem učenika za zanimanje vozač motornih vozila.

(3) Učenici koji u redovnom školskom procesu u skladu sa nastavnim planom i programom imaju predmet koj i obuhvata i program ispita iz propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima, na osnovu potvrde o osposobljenosti koju izdaje školska ustanova, mogu polagati ispit iz poznavanja propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima, u sklopu vozačkog ispita.

VIII - VOZILA

1. Opšte odredbe

Član 105

(1) Vozila u saobraćaju na putevima u Republici Srpskoj moraju da ispunjavaju uslove u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, zaštite čovjekove okoline, kao i da imaju ispravne propisane uređaje i opremu regulisane zakonom, međunarodnim i drugim propisima.

(2) Vozila koja ne ispunjavaju propisane uslove iz stava 1. ovog člana mogu da učestvuju u saobraćaju na putu ako ispunjavaju posebne uslove koji omogućavaju bezbjedan i nesmetan saobraćaj, utvrđene u

rješenju kojim se odobrava saobraćaj na putu vozilima koji ne ispunjavaju propisane uslove, koje donosi MUP.

Član 106

Motorna i priključna vozila registrovana u inostranstvu mogu da učestvuju u saobraćaju na teritoriji Republike Srpske ako imaju ispravne uređaje i opremu propisanu važećom međunarodnom konvencijom o saobraćaju na putevima, a u pogledu dimenzija, najveće dozvoljene mase i osovinskog opterećenja, ako ispunjavaju uslove propisane za motorna i priključna vozila registrovana u Bosni i Hercegovini.

Član 107

(1) Konstrukcione i bezbjednosne karakteristike motornih i priključnih vozila koja se prvi put registruju na teritoriji Republike Srpske, kao i njihovi dijelovi, uređaji i oprema, moraju biti u skladu sa evropskim standardima i propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

(2) Postupak utvrđivanja i provjeravanja usklađenosti konstrukcionih i bezbjednosnih karakteristika iz stava 1. ovog člana, odnosno homologacija motornih vozila sprovodi se kod novokonstruisanih i nehomologovanih vozila sprovođenjem odgovarajućih ispitivanja u ovlašćenim organizacijama u skladu sa propisima i standardima u Bosni i Hercegovini, kao i evropskim propisima i standardima.

Član 108

(1) Motorna i priključna vozila koja se pojedinačno proizvode, prepravljaju ili popravljaju u većem obimu ili su im oštećeni sklopovi i uređaji bitni za bezbjedno učestvovanje u saobraćaju na putevima Republike Srpske, prije puštanja u saobraćaj moraju biti podvrgnuta ocjenjivanju usklađenosti konstrukcionih i bezbjednosnih karakteristika s odgovarajućim važećim propisima u Bosni i Hercegovini i međunarodnim propisima, a na osnovu pozitivnih rezultata izdaje se uvjerenje (sertifikat).

(2) Ocjenjivanje usklađenosti vozila iz stava 1. ovog člana u Republici Srpskoj obavljaju ovlašćene i akreditovane organizacije za

sertifikovanje vozila.

2. Registrovanje motornih i priključnih vozila

Član 109

(1) Motorna i priključna vozila koja učestvuju u saobraćaju na putevima Republike Srpske moraju da budu registrovana, o čemu se vodi evidencija, u skladu s odgovarajućim propisima koji uređuju ovu oblast.

(2) Stav 1. ovog člana ne primjenjuj e se na motorna i priključna vozila koja su prepravljena ili popravljena i kojima se obavlja probna vožnja radi ispitivanja i prikazivanja njihovih karakteristika ili koja se kreću od mjesta proizvodnje do skladišta, kao i motorna i priključna vozila koja se kreću od mjesta u kojem su preuzeta neregistrovana do mjesta u kojem će da budu registrovana, pod uslovom da su označena probnim tablicama.

(3) Za vozila iz stava 2. ovog člana izdaje se potvrda o korišćenju probnih tablica.

Član 110

(1) Motorna i priključna vozila mogu se registrovati ako se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna, da su osigurana i za koja su plaćene sve takse po osnovu javnih prihoda.

(2) Motorna vozila koja se trajno registruju u skladu sa zakonom mogu učestvovati u saobraćaju ako imaju važeću potvrdu o tehničkoj ispravnosti vozila i polisu osiguranja.

Član 111

Registraciju motornih i priključnih vozila te izdavanje registarskih tablica obavlja MUP.

Član 112

(1) Turistički voz i motorna vozila na dva, tri ili četiri točka mogu se registrovati na period kraći od godinu dana.

(2) Tehnički pregled oldtajmera i turističkog voza sprovodi se po posebnoj proceduri, nakon vizuelnog pregleda i poligonskih ispitivanja vozila.

Član 113

(1) Vozila na kojima se u saobraćajnoj nezgodi oštete vitalni sklopovi i uređaji za kočenje i upravljanje ili se naruši geometrija vozila isključuju se iz saobraćaja dok se ne izvrši popravka vozila.

(2) Isključivanje vozila iz saobraćaja iz stava 1. ovog člana vrši policijski službenik koji je izvršio uviđaj saobraćajne nezgode.

(3) Prije puštanja u saobraćaj za takvo vozilo se vrši tehnički pregled koji se obavlja za registraciju vozila.

3. Stanice tehničkog pregleda motornih i priključnih vozila

Član 114

(1) Stanica tehničkog pregleda motornih i priključnih vozila (u daljem tekstu: stanica) pruža usluge tehničkog pregleda vozila kojima se utvrđuje tehnička ispravnost i ispunjavanje tehničkoeksploatacionih uslova motornih i priključnih vozila.

(2) Rješenje koj im se odobrava rad stanice iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

(3) Za dobijanje rješenja iz stava 2. ovog člana stanica je obavezna ispunjavati uslove propisane zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(4) Uslove iz stava 3. ovog člana zapisnički utvrđuje komisija, koju imenuje ministar.

(5) Troškove utvrđivanja ispunjenosti uslova iz stava 3. ovog člana, kao i troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva u iznosu od 800 KM.

(6) Rješenje iz stava 2. ovog člana ukida se u slučaj u prestanka ispunjavanja uslova iz stava 3. ovog člana.

Član 115

(1) Ministarstvo dio poslova iz svoje nadležnosti koji se odnose na rad stanica može da prenese na odgovarajuću stručnu instituciju.

(2) Izbor stručne institucij e iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisima koji uređuju oblast javnih nabavki i zakonom.

(3) Stručna institucija iz stava 1. ovog člana obavlja sljedeće poslove:

a) prati propise iz oblasti kontrole ispravnosti vozila koje donose susjedne zemlje, Evropska unija i druge međunarodne organizacije,

b) kontinuirane edukacije i licenciranja kontrolora i šefova stanica,

v) kontrolu nad ispravnošću uređaja i opreme na stanicama,

g) uspostavlja i održava uvezivanje stanica i drugih zainteresovanih subjekata u Republici Srpskoj u jedinstven informacioni sistem za poslove tehničkog pregleda vozila,

d) vrši obradu podataka i izradu analiza iz oblasti tehničkog pregleda vozila,

đ) ostvaruje saradnju sa stručnim, naučnim organizacijama, institutima, privrednim društvima i drugim pravnim licima iz oblasti tehničkog pregleda vozila,

e) daje pisana uputstva i informacije, te izrađuje stručne publikacije iz oblasti tehničkog pregleda vozila,

ž) na zahtjev Ministarstva dostavlja planove, izvještaje, podatke i dokumenta od značaja za vršenje upravnog nad zo ra i

z) druge administrativne i stručne poslove.

Član 116

Stručna institucija gubi ovlašćenje za obavljanje poslova iz člana 115. stav 3. ovog zakona ako:

a) ne obavlja ili ne obavlja blagovremeno poslove iz člana 115. stav 3. i druge ugovorene poslove,

b) ne dostavlja izvještaje, podatke ili drugu dokumentaciju i

v) njen izvještaj o radu ne bude pozitivno ocijenjen od Ministarstva.

IX - NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Član 117

(1) Ministarstva iz člana 2. stav 1. ovog zakona u okviru svoje nadležnosti predlažu i preduzimaju mjere za ostvarivanje prava i obaveza privrednih društava i drugih pravnih lica, te fizičkih lica u oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima, sarađuju sa drugim

republičkim organima i jedinicama lokalne samouprave, međunarodnim organizacija i drugim organima susjednih država, stručnim organizacijama u oblasti saobraćaja na putevima, udruženjima građana i građanima.

(2) Ministarstva iz stava 1. ovog člana u okviru svoje nadležnosti sprovode i vrše nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega.

Član 118

(1) Ako Ministarstvo u toku nadzora putem jedinstvenog informacionog sistema ustanovi da stanica obavlja tehnički pregled vozila suprotno odredbama zakona i propisa donesenih na osnovu zakona, stručna institucija, na zahtjev Ministarstva, preventivno stanici onemogućava pristup informacionom sistemu na period ne duži od sedam dana.

(2) Pravilnik o načinu rada i pristupa stanice informacionom sistemu, kao i načinu onemogućavanja pristupa informacionom sistemu donosi ministar.

Član 119

Republička uprava za inspekcijske poslove posredstvom saobraćajne inspekcije provjerava:

a) način i ispunjenost uslova za upravljanjem saobraćaja na putevima,

b) primjenu tehničkih propisa, tehničkih normativa i standarda i normi kvaliteta i upotrebe materijala za postavljanje saobraćajne signalizacije i opremu puta,

v) tehničku dokumentaciju njenu usklađenost sa propisima i postavljanje saobraćajne signalizacije u skladu sa tehničkom dokumentacijom i

g) poštovanje propisa u vezi sa vršenjem tehničkih pregleda vozila.

Član 120

(1) Neposredni nadzor nad odvijanjem saobraćaja na putevima, interventno regulisanje saobraćaja, kontrolu lica i vozila u saobraćaju

u pogledu poštovanja zakona i propisa donesenih na osnovu zakona vrši uniformisani pripadnik policije, odnosno policijski službenik.

(2) Pravilnik o načinu obavljanja poslova i zadataka i preduzimanja mjera iz stava 1. ovog člana donosi ministar unutrašnjih poslova.

Član 121

(1) Vozač vozila prilikom kontrole policijskog službenika iz člana 120. stav 1. ovog zakona u toku noći dužan je u kabini vozila upaliti svjetlo neposredno poslije postupanja po znaku da se zaustavi.

(2) Zabranjeno je vozaču vozila, kao i licima koja se nalaze u vozilu, za vrijeme kontrole policijskog službenika da izlaze iz vozila dok ih policijski službenik ne pozove da izađu.

Član 122

(1) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 4.500 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice ako:

a) ne obezbijede uslove za nesmetano i bezbjedno odvijanje saobraćaja (član 25. stav 2),

b) postavi saobraćajnu signalizaciju i opremu puta suprotno odredbama člana 27. ovog zakona,

v) ne izvrši reviziju projekata od strane nezavisne revizije sa aspekta bezbjednosti saobraćaja (član 29),

g) ne izvrši provjeru magistralnih, regionalnih i drugih javnih puteva od strane nezavisnog i licenciranog lica za provjeru sa aspekta bezbjednosti saobraćaja, ne izradi vremenskodinamički plan i prioritetnu listu provjere javnih puteva ili je ne dostavi Agenciji u propisanom roku (član 30),

d) ne prati stanje bezbjednosti i ne vrši stručne analize (član 32. stav 1),

đ) ne utvrdi tehničku ispravnost turističkog voza (član 67. st. 5. i 6),

e) vrši prevoz lica suprotno članu 73. st. 1. i 2. ovog zakona,

ž) vrši organizovani prevoz djece suprotno članu 81. st. 1. i 2. ovog zakona,

z) organizuje probnu vožnju suprotno članu 82. st. 1. i 3. ovog zakona, ili ne otkloni oštećenja puta ili putnih objekata nastalih tokom probne vožnje (član 82. stav 5)

i) vrši prevoz opasnih materija suprotno članu 83. ovog zakona,

j) ne organizuje i sprovodi dodatne mjere bezbjednosti (član 84. stav 2) i

k) ne obilježi pješačku zonu (član 87. stav 3).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 700 KM do 2.100 KM i fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 250 KM do 750 KM odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

(4) Novčanom kaznom od 1.500 KM do 4.500 KM kazniće se za prekršaj Agencija, a novčanom kaznom od 250 KM do 750 KM odgovorno lice u Agenciji ako postupi suprotno odredbama člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona.

Član 123

(1) Novčanom kaznom od 800 KM do 2.400 KM kazniće se za prekršaj organizator sportske i druge priredbe ili aktivnosti ako:

a) organizuje sportsku i drugu priredbu ili aktivnost suprotno članu 95. ovog zakona,

b) organizuje sportsku i drugu priredbu ili aktivnost suprotno uslovima iz rješenja iz člana 96. ovog zakona,

v) počne sa održavanjem sportske i druge aktivnosti, a nije preduzeo sve mjere bezbjednosti iz rješenja (član 99) i

g) ne primjenjuje odredbe propisa kojima se uređuje javno okupljanje građana i sprečavanje nasilja (član 101).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 150 KM do 450 KM odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

Član 124

(1) Novčanom kaznom od 100 KM do 300 KM kazniće se za prekršaj:

a) učesnik u saobraćaju ako ometa saobraćaj, oštećuje put i putne objekte, oštećuje i otuđuje saobraćajnu signalizaciju i opremu puta (član 4),

b) učesnik u saobraćaju ako ne postupi u skladu sa važećim propisima i po propisanim prioritetima (član 34),

v) lice koje koristi lako lično električno vozilo koje nije opremljeno obaveznim uređajima (član 42a. stav 4),

g) lice koje koristi lako lično električno vozilo suprotno odredbama člana 42b. st. 1. do 5. ovog zakona,

d) pješak ako se kreće po kolovozu u alkoholisanom stanju ili pod dejstvom opojnih droga, odnosno odbije da se podvrgne kontroli prisustva alkohola ili opojnih droga u organizmu pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, odnosno stručnom ljekarskom pregledu na koji je upućen (član 52),

đ) vlasnik, odnosno lice koje vodi ili vozi životinju suprotno odredbama člana 53. ovog zakona,

e) vlasnik, gonič, odnosno vodič ili jahač ako ostavi životinju na putu bez nadzora, hrani, prikuplja životinje, ne vodi životinju bliže desnoj ivici kolovoza ili nije sposoban da goni ili vodi životinju (član 55),

ž) vlasnik, gonič, odnosno vodič ili jahač ako vodi, goni ili jaše životinju na magistralnom putu ili noću na javnom putu (član 56),

z) vlasnik, gonič, odnosno vodič životinja ako goni ili vodi životinje preko puta na dijelu koji nije pregledan (član 61),

i) vozač ako traktorom vuče više od dva priključna vozila ili na magistralnom i regionalnom putu traktor vuče više od jednog priključnog vozila (član 63. st. 1. i 2) ili je priključno vozilo priključeno na traktor suprotno odredbama člana 63. stav 3. ovog zakona,

j) vozač turističkog voza ako vuče više od pet priključnih vozila ili se kreće po putu na kom to nije dozvoljeno (član 67. st. 1. i 2) ili ako se

vozač turističkog voza kreće po trasi suprotno članu 67. stav 3. ovog zakona,

k) vozač turističkog voza ako ne ispunjava propisane uslove (član 67. stav 4),

l) vozač zaprežnog vozila ako ono ne ispunjava uslove utvrđene propisima o dimenzijama vozila i nije opremljeno ispravnim uređajima za kočenje (član 69. st. 3. i 4),

lj) vozač autobusa ako u autobusu prevozi više lica nego što je propisano odredbama člana 73. stav 1. ovog zakona,

m) vozač ako nije istaknuo obavještenje o broju sjedišta i mjesta za stajanje na vidnom mjestu u vozilu (član 74. stav 4) ili ako je pridodao priključno vozilo suprotno članu 74. stav 5. ovog zakona,

n) vozač ako autobus zaustavlja suprotno članu 75. ovog zakona,

nj) učesnik u saobraćaju ako ne obrati naročitu pažnju na djecu u saobraćaju (član 84. stav 1),

o) odgovorno lice za dijete ako postupi suprotno članu 84. stav 3. ovog zakona,

p) vozač ako se vozilom kreće u pješačkoj zoni (član 87. stav 1),

r) učesnik saobraćajne nezgode u kojoj je pričinjena materijalna šteta ako ne ostavi podatke o sebi (član 92),

s) učesnik saobraćajne nezgode u kojoj je pričinjena manja materijalna šteta ako ne sačeka policiju (član 93. stav 2),

t) lice ako ne nosi odjeću koja je uočljiva na većem odstojanju, a noću obilježena materijalima ili predmetima koji odbijaju svjetlost (član 100).

(2) Za prekršaj iz stava 1. t. b), i), j), k), lj), n), p) i r) ovog člana vozaču se određuje jedan kazneni bod.

(3) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kojima je izazvana saobraćajna nezgoda učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM, a vozaču će se izreći i zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do šest mjeseci i odrediće se dva kaznena boda za učinjeni prekršaj.

(4) Novčanom kaznom od 1.000 KM kazniće se za prekršaj vozač motornog vozila ako se ponaša tako da se njegovo ponašanje karakteriše kao nasilnička vožnja (član 41), a vozaču će se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri do šest mjeseci i odrediće se četiri kaznena boda.

(5) Za prekršaje iz stava 4. ovog člana kojim je izazvana saobraćajna nezgoda učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 2.000 KM, a vozaču će se izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest do 12 mjeseci i odrediće se četiri kaznena boda.

Član 125

(1) Novčanom kaznom od 50 KM kazniće se za prekršaj:

a) vozač, odnosno lice ako ne ukloni blato, snij eg i druge materije sa točkova, vjetrobranskih stakala i ostalih dijelova vozila, kao i sa kolovoza (član 39),

b) vozač bicikla ako za vožnju ne koristi kolovoz u širini od najviše jednog metra od desne ivice kolovoza (član 40),

v) vozač zaprežnog vozila ako priveže više životinja ili ne priveže životinju s desne strane zadnjeg dijela vozila (član 54),

g) gonič životinja ako životinje ne vodi u krdu ili ih ne razdijeli u pojedinačne grupe (član 57),

d) lice koj e jaše životinju ako je mlađe od 16 godina ili nije fizički za to spremno (član 58),

đ) jahač ako se kreće suprotno članu 59. ovog zakona,

e) gonič životinja ili drugo lice ako goni ili vodi životinje po površinama namijenjenim za kretanje pješaka i biciklista ili ako životinje pored puta nisu pod stalnim nadzorom (član 60),

ž) gonič, odnosno vodič životinje, jahač ili drugo lice ako ne ukloni sve materije koje je životinja nanijela na put (član 62),

z) vozač traktora ako na priključnom vozilu koje vuče traktor prevozi više od pet lica ili ako lice koje se prevozi stoji ili sjedi na stranicama priključnog vozila (član 64),

i) vozač radne mašine ili motokultivatora ako radna mašina ili motokultivator ne ispunjava uslove iz člana 65. ovog zakona,

j) vozač radne mašine ili motokultivatora ili drugo lice ako vrši prevoz suprotno članu 66. ovog zakona,

k) vozač zaprežnog vozila ako se zaprežno vozilo ne kreće bliže desnoj ivici kolovoza (član 68. stav 2),

l) lice koj e upravlja zaprežnim vozilom ako je mlađe od 16 godina ili ako nije obezbijedilo pratioca (član 69. st. 1. i 2),

lj) vozač zaprežnog vozila ako upregne iscrpljenu, bolesnu ili povrijeđenu životinju ili ako zaprežnom vozilu doda priključno vozilo (član 70),

m) lice koj e upravlja motornim sankama ako se kreće po javnom putu ili površini namijenjenoj za kretanje pješaka (član 71. stav 3),

n) pješak ako pristupi ili se kreće po kolovozu autoputa, puta rezervisanog za saobraćaj motornih vozila i lice koje postupi suprotno članu 72. st. 1. i 3. ovog zakona,

nj) vozač ako motornim i priključnim vozilom prevozi lica suprotno članu 74. stav 1. ovog zakona i ako vrši radnje koje su zabranjene članom 74. stav 3. ovog zakona,

o) lice ako za vrijeme kretanja vozila uskače ili iskače iz vozila, otvara vrata, naginje se van vozila, kači se za vozilo, vozi se na spoljnim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima (član 77. stav 1),

p) vozač ako vrata na vozilu javnog prevoza otvara, odnosno drži otvorena tokom kretanja ili započne kretanje suprotno članu 78. ovog zakona,

r) vozač ako vozilom prevozi lica suprotno članu 80. ovog zakona,

s) lice ako na vidnom mjestu nema obilježja propisana članom 85. ovog zakona,

t) vozač ako se vozilom u pješačkoj zoni kreće većom brzinom od propisane (član 87. stav 2) ili ako se vozilom kreće u zoni smirenog saobraćaja tako da ometa kretanje pješaka, odnosno brzinom većom od 10 km/h (član 88. stav 2),

ć) lice ako postupi suprotno članu 91. stav 3. ovog zako na.

(2) Za prekršaj iz stava 1. t. o), p), r) i t) ovog člana vozaču se određuje jedan kazneni bod.

(3) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kojim je izazvana saobraćajna nezgoda učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 400 KM do 1.200 KM, a vozaču će se izreći i zaštitna mjera zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od jednog do tri mjeseca i odredиće se dvostruki kazneni bod propisan stavom 2. ovog člana za učinjeni prekršaj.

Član 125a

(1) Vozaču motornog vozila koji je prekršajnim nalogom, odnosno sudskim rješenjem kažnjen za prekršaje kažnjive u skladu sa čl. 124. i 125. ovog zakona, osim kazni propisanih ovim članovima, određuju se i kazneni bodovi.

(2) Broj kaznenih bodova je jedan, dva ili četiri, zavisno od težine učinjenog prekršaja.

(3) U slučaju sticaja prekršaja za koji su propisani kazneni bodovi, izriču se jedinstveni kazneni bodovi koji odgovaraju zbiru svih pojedinačno utvrđenih kaznenih bodova, s tim da se ne može izreći više od četiri kaznena boda.

Član 126

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 40 KM kazniće se za prekršaj:

a) vozač ako za vrijeme vožnje postupi suprotno članu 35. ovog zakona,

b) vozač ako u motornom vozilu nema prsluk sa reflektivnim karakteristikama ili ga ne nosi u skladu sa članom 36. ovog zakona,

v) vozač ako postupi suprotno čl. 43. i 44. ovog zakona,

g) vozač vozila ako ne uključi sve pokazivače pravca na vozilu u skladu sa članom 45. ovog zakona,

d) vozač ako zaustavi motorno vozilo suprotno članu 46. ovog zakona,

đ) vozač ako parkira vozilo suprotno članu 48. ovog zako na,

e) vlasnik vozila, odnosno vozač ako ne nadzire svoje vozilo, ne preduzme sve propisane radnje prije napuštanja vozila, ne prijavi policiji neovlašćenu upotrebu vozila (član 49. st. 1, 3. i 4),

ž) vozač vozila ako prevozi lica koja stoje u vozilu sjede na stranicama karoserije ili na nestabilnom teretu ili teretu koji prevazilazi dimenzije tovarnog sanduka ili prevozi lica mlađa od 16 godina bez pratioca (član 79. st. 3. i 4) i

z) ako vozač ili lice koje se nalazi u vozilu postupi suprotno članu 121. st. 1. i 2. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kojim je izazvana saobraćajna nezgoda učinilac će se kazniti novčanom kaznom od 300 KM do 900 KM.

Član 127

Ako maloljetno lice učini radnju koja je ovim zakonom utvrđena kao prekršaj, kazniće se roditelj, usvojilac, odnosno staratelj maloljetnog lica novčanom kaznom propisanom za učinjeni prekršaj ako je taj prekršaj učinjen kao posljedica propusta dužnog staranja o maloljetnom licu.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 128

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

a) pravilnik o broju članova, načinu imenovanja predsjednika, djelokrugu i načinu rada Savjeta za bezbjednost saobraćaja (član 12. stav 4),

b) pravilnik o uslovima i načinu prikupljanja, evidentiranja i praćenja podataka o obilježjima značajnim za bezbjednost saobraćaja (član 20. stav 6),

v) pravilnik o reviziji i provjeri, uslovima i načinu licenciranja (član 31. stav 3),

g) pravilnik o identifikaciji i kriterijumima za utvrđivanje prioriteta otklanjanja opasnih mjesta i načinu otklanjanja opasnih mjesta (član 32. stav 2) i

d) pravilnik o načinu rada i pristupa stanice tehničkog pregleda vozila informacionom sistemu (član 118. stav 2).

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar nadležan za obrazovanje će donijeti propis iz člana 86. stav 5. ovog zakona.

(3) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar nadležan za unutrašnje poslove će donij eti propis iz člana 112. stav 2. i člana 120. stav 2. ovog zakona.

(4) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona skupštine jedinica lokalne samouprave će donijeti strategiju i program iz člana 16. stav 4. ovog zakona.

Član 128a

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

a) Pravilnik o saobraćajnoj signalizaciji i opremi puta (član 26. stav 3),

b) Pravilnik o sastavu stručnog tima i procedurama sveobuhvatne analize (član 33. stav 4),

v) Pravilnik o načinu i postupku izdavanja identifikacione potvrde (član 42v. stav 5).

Član 129

Do početka rada Agencije poslove iz njene nadležnosti obavljaće Ministarstvo.

Član 130

(1) U bezbjednosti saobraćaja na putevima Republike Srpske primjenjuju se odredbe zakona i propisa donesenih na osnovu zakona.

(2) Kazneni bodovi izrečeni u skladu sa ovim zakonom evidentiraju se na način kako je to propisano zakonom i propisima donesenim na

osnovu zakona.

Član 131

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", osim člana 29. stav 1. i člana 30. st. 1. i 4. ovog zakona, koji stupaju na snagu 1. jula 2012. godine.